

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Børne- og Undervisningsudvalget
Titel	Svar på spørgsmål M om folkeskolers arbejde med praksisfaglighed
Målgruppe	Børne- og Undervisningsudvalget
Arrangør	Børne- og Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 7-8 min.
Tid og sted	15. juni kl. 10.15-11.15 i lokale 2-133
Anledning	Samråd i Børne- og Undervisningsudvalget

Disposition

1. Indledning
2. EVA's kortlægning af praksisfaglighed
3. Mulige initiativer
4. Økonomi
5. Arbejdet med en mere praktisk skole
6. Afslutning

1. Indledning

- Tak til formanden og til Lotte Rod for at indkalde til samrådet. Jeg har også set frem til en diskussion om noget, der optager mig – den praktisk-kreative del af folkeskolen.
- Udvalget har bedt mig om at svare på, om jeg anerkender, at det vigtigste for at gøre skolen praktisk-musisk er 1) tilstrækkelig tid til tilrettelæggelse og gennemførelse af praksisfaglig undervisning og 2) relevante fysiske faciliteter, som det fremgår af EVA's kortlægning af folkeskolernes arbejde med praksisfaglighed?
- Og hvilke nye initiativer regeringen så vil tage for at give lærerne tid og faciliteter til det, hvis vi ellers er enige?

2. EVA's kortlægning af praksisfaglighed

- Kortlægningen fra Danmarks Evalueringsinstitut understreger de udfordringer, som lærerne oplever, når de tilrettelægger praksisfaglig undervisning i folkeskolen.
- De to største udfordringer, som lærerne oplever, er utilstrækkelig forberedelsestid til at tilrettelægge og gennemføre den type undervisning og manglende fysiske faciliteter.
- Kortlægningen giver interessante indsigter i, hvilke barrierer, som lærerne peger på, står i vejen for mere praktisk undervisning. Det er selvfølgelig interessant at læse.
- Så ja, det korte svar er, at jeg anerkender, at tid og fysiske faciliteter er vigtige for at kunne tilrettelægge og gennemføre praksisfaglig undervisning. Det slår kortlægningen fast.

3. Mulige initiativer

- Danmarks Evalueringsinstituts kortlægning går dog et skridt videre og ser også på, hvorfor lærerne oplever, at de ikke har tilstrækkelig tid til at tilrettelægge og gennemføre en mere praktisk undervisning.
- Her peger lærerne blandt andet på, at det kræver mere tid at gennemføre den type af undervisning, fordi de mangler erfaring-

ger med det og ikke er vant til at tilrettelægge praksisfaglig undervisning. Og fordi de ikke kender til undervisningsmaterialer med konkrete opgaver og forløb, som de kan gøre brug af.

- Samtidig giver lærerne udtryk for, at nogle praksisfaglige aktiviteter kan kræve en ekstra indsats at tilrettelægge og derfor være mere tidskrævende. For eksempel fordi der skal arrangeres et besøg ude på en virksomhed eller uddannelsesinstitution – eller fordi nogle udefra skal besøge skolen og tage del i undervisningen. Det kræver, at lærerne finder samarbejdspartnere, tager kontakt og koordinerer.
- De lærere, der har deltaget i undersøgelsen, peger også på, at der er brug for mere sammenhængende undervisningstid, fordi praksisfaglige aktiviteter ofte kan strække sig over mere end bare én lektion.
- Forhold som disse understreger, at det ikke kun handler om at give lærerne mere tid og bedre faciliteter. Der er mange greb, vi kan skrue på for at realisere en mere praktisk undervisning.
- Det kan blandt andet handle om at give skolerne frihed til at tilrettelægge skolens hverdag på en måde, som bedre understøtter den her type af undervisning. For eksempel lokal frihed til at arbejde med fagenes indhold, timetal og prøver på nye måder, så

der bliver plads til sammenhængende undervisningstid og praktisk indhold.

- Det kan også handle om at forny fagenes indhold på en måde, der giver rum til dybdelæring og fordybelse – og plads til mere varieret og praktisk indhold i undervisningen.
- Og det kan handle om, at der etableres nogle formaliserede aftaler mellem kommuner og lokale virksomheder og foreninger, så den enkelte lærer ikke skal opfinde den dybe tallerken hver gang. Det kan lette lærernes planlægning og dermed gøre det nemmere for lærerne at realisere den her type af undervisning.
- Eller det kan handle om at tilføre nye lærerkompetencer og fagligheder til skolen – for eksempel ved efter- eller videreuddannelse til lærere eller ved at trække faglærte eller erhvervsskolelærere ind og undervise i folkeskolen. Det kan skabe rum for en stærkere og mere praksisrettet lærerfaglighed på lærerværelset, så underviserne bliver klædt bedre på til at planlægge praksisfaglige aktiviteter. Og det kan sikre, at nye fagligheder kan varetage den praksisrettede undervisning.

4. Økonomi

- Initiativer som dem, vi taler om her, er dog ikke gratis. Og det er vigtigt at holde sig for øje, at investeringer i folkeskolen generelt kræver temmelig mange ressourcer.
- Ændrer vi for eksempel – det er bare et eksempel – læreplanerne, så foreslår Reformkommissionen, at der samlet afsættes 40 mio. kr. bare til udvikling af læreplanerne – og yderligere 5 mio. kr. årligt til løbende revidering, efter at læreplanerne er indfaset.
- Og hvis der laves øvrige investeringer i folkeskolen, skal det holdes op imod, at de samlede udgifter på folkeskoleområdet er ca. 45 mia. kr. fordelt på en halv million elever, 25.000 klasser, over 1000 folkeskoler og 65.000 ansatte.
- Det er nogle meget store målgrupper og mange ressourcer, og vi skal derfor også tænke os grundigt om, før man begynder at justere noget – og også i respekt for folkeskolens helhed.

5. Arbejdet med en mere praktisk skole

- Fra politisk side har vi et vigtigt arbejde i at sikre de rette rammer og give muligheder, der understøtter udbredelsen af praksisfaglighed i folkeskolen.

- I Sammen om Skolen taler vi også for øjeblikket om, hvilke greb vi kan skrue på for at skabe en mere praktisk skole.
- Parterne i Sammen om Skolen har også givet interessant input til, hvordan de foreslår, at skolen bliver mere praktisk. De peger blandt andet på, at der er behov for en fornyelse af læreplanerne, så mængden af indhold i fagene bliver reduceret, og så de praksisnære elementer kommer til at fylde mere i fagbeskrivelserne i alle fag.
- Jeg har også været på tur til Norge i april sammen med styregruppen for Sammen om Skolen. Det var en tur, der skulle gøre os klogere på, hvordan vi kan arbejde med fornyelsen af fagene, og hvad der kan understøtte ambitionen om en bedre sammenhæng mellem fagenes boglige, praktiske og kreative sider.
- I sidste uge – den 7. juni – fik vi derudover input fra folkeskolens parter og fra Holbæk og Esbjerg, der er omfattet af velfærdsaftaler omkring frisættelse af folkeskolen. Det er en frisættelse, der skal give kommuner og skoler frihed til og mulighed for selv at forme en mere praktisk skole ud fra lokale rammer og hensyn.
- Jeg ser også frem til dette års Sorø-møde i august, hvor vi sammen med eksperter, praktikere og politikere skal blive klogere

på folkeskolens fag, og hvordan vi kan skabe en mere praktisk orienteret skole.

6. Afslutning

- Til afslutning vil jeg sige, at vi er, vil jeg sige, godt i gang med at se på, hvilke initiativer der bedst muligt understøtter kommuner og skoler i at skabe en mere motiverende og varieret skole.
- Jeg vil gerne til slut understrege, at jeg ser et meget stort potentiale i sådan en skole.
- Først og fremmest fordi jeg mener, at den her type undervisning er til gavn for alle børn.
- Og at en bedre kobling mellem de boglige og de praktiske sider af fagene ikke alene vil gøre alle elever dygtigere. Det vil også udvide elevernes horisont mod de muligheder, der venter dem efter folkeskolen.
- Tak for ordet.